

Sisekorra määrused

Ühisus „Estonia Eksporttapamajad“

tapamajas, vorsti- ja konservivabrikus

Tallinnas, S. Tartu mnt. 101 ja Koplis, Bekkeri teh. 1.

Tööliste palkamine ja palgamaksmine.

§ 1. Töölised palgatakse ettevõtte juhataja poolt määramata aja peale. Üksikutel juhustel palgatakse töölisi ka määratud aja peale ja määratud tööde tegemiseks.

§ 2. Palkamise juures on tööline kohustatud isikutunnistust või isikut tõendavat dokumenti ette näitama ja teateid oma aadressi kohta andma. Esimese 6 tööpäeva jooksul, tööle asumise ajast arvates, loetakse määramata aja peale palgatud tööline proovi peal olevaks ja teda võib sel ajal tehtud töö eest palgamaksimisega ilma etteütlemata lahti lasta; samuti võib tööline sel ajal ilma etteütlemata tehtud töö eest palgasaamisega ära minna. Mitte hiljem kui 7. peaval, tööle laskmise päevast arvates, saab määramata aja peale palgatud tööline ettevõtte juhatajalt palgaraamatu. Määratud aja peale ja määratud

tööde täitmiseks palgatud tööline saab palgaraamatu kohe lepingu sõlmimisel, s. o. tööle laskmisel.

Märkus: Juhusel, kui palgaraamat kaduma läheb ehk rikutakse töölise süü läbi, antakse töölisele uus palgaraamat, kusjuures selle hind — 10 senti tööliselt sisse nõutakse.

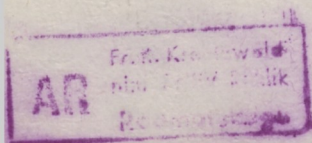
§ 3. Palgaraamatu väljaandmisega, millisesse on paigutatud ka sisemise korra määrused, loetakse leping töölise ja ettevõtte juhataja vahel sõlmituks.

§ 4. Palgaraamatusse kirjutatakse kõik töölise palgatingimused ja temaga tehtud arved. Palgamaksmise korral tuleb töölisel selle järele valvata, et temale kuuluvad nõudmised kõigis palgaküsimustes ja arvetes sisse kantakse ja igal palgamaksu päeval välja maksetakse.

Kõik palganõudmised ja vaidlused tuleb hiljemalt 3 päeva jooksul peale palgamaksmist esitada ettevõtte juhatajale. Hiljem seda, samuti lõpuarve juures või peale seda, möödunud aja eest esitatud palganõudmised ja vaidlused lükkatakse palgamaksja poolt tagasi, väljaarvatud palgaraamatu sissekannetest nähtuvad arvutuse vead.

§ 5. Palgaraamat hoitakse alal töölise käes ja antakse ettevõtte kontoris ainult tarviliste sissekannete jaoks.

§ 6. Palga kokkuarvamine sünnib kaks korda kuus: 1. kuni 15. ja 16. kuni kuu lõpuni. Palka maksetakse esimese poole kuu eest sama kuu 17. kuupäeval ja teise poole kuu eest järgmise kuu 2. kuupäeval. Palka maksetakse tööaja kestvusel.

Kui ülemaltähendatud maksutähtajad langevad pühade ehk pühapäevade peale, siis maksetakse palk välja pühapäevadele ehk pühadele eelneval tööpäeval.

§ 7. Täielikult maksetakse ainult need tükitööd välja, mis vastava kokkuarvamise ajaks lõpetatud ja äraantud on. Palga kokkuarvamise ajaks mitte lõpetatud tööde arvel antakse tööliste raha ette vastavalt alammäärana kinnitatud päevapalgale, kusjuures see raha tähendatud tükitöö lõpetamise korral üldisest teenistuse summast maha arvatakse.

§ 8. Kui tööline enese soovil ettevõttest lahkub ehk ettevõtte juhataja poolt lahti lastakse enne temale teha antud tükitöö lõpetamist, siis maksetakse tööliste palk välja kokkuleppe järele, kuid mitte alla palkamisingimustes tähendatud alammäära.

§ 9. Töölised peavad omad palgaraamatud iga kuu 15. ja viimasel päeval ettevõtte kontoris ära andma tarviliste sissekannete jaoks. Kes selles paragrahvis ettenähtud tähtaegadeks palgaraamatut ettevõtte kontoris pole ära andnud, kaotab õiguse palka tähtajal nõuda.

Lepingu lõpetamine.

§ 10. Töölisel, kes tähtajaks saadaolevat teenistustasu pole kätte saanud mitte oma enese süü läbi, on õigus kohtu korras temaga sõlmitud lepingu murdmist nõuda.

§ 11. Töölise teenistusleping ettevõtte juhatajaga lõpeb:

1. poolte vastastikusel kokkuleppel;
2. palkamise tähtaja möödumisel;

3. selle töö lõppemisel, mille täitmisest oli tingitud palkamise tähtaeg (Tööstuslise töö seaduse § 51 p. 3);
4. kahe nädala möödumisel päevast, mil üks pooltest teatas soovist murda lepingut, kui viimane oli sõlmitud määramata aja peale;
5. töölise väljasaatmisega lepingu täitmise kohast vastava võimu korraldusel või tema kinnimõistmisega tähtajaks, mis lepingu täitmise võimatuks teeb;
6. töölise astumisega sundusliku sõjaväe või seltskonna teenistusse;
7. töölisele tähtajalise isikutunnistuse uuendamisest äraütlemisega asutuse poolt, kes neid tunnistusi välja annab;
8. töö seisumajäämisega ettevõttes kauemaks kui 7 päevaks, tulekahju, veeuputuse, auru- ja lõhkemise ja teiste sarnaste õnnetuste korral.

1. Kooskõlas Tööstuslise tööseaduse § 53. ja § 61. p. 8. on ettevõtete valdajad kohustatud tükitöölisele maksma aja eest, mis kaotsi läinud ettevõtte süü läbi, samuti 7 päeva jooksul neil juhtumistel, kui nad töölisega lepingut ei murdnud ühes töö lõppemisega, mis tingitud ettevõttes tekkinud tulekahjust ehk muust sellesarnasest ettenägemata juhtumisest. (Rahaministri ringkiri 8. okt. 1898. a. nr. 26662.).

§ 12. Teenistusleping võib ettevõtte juhataja poolt murtud saada:

1. töölise mitteilmumisel tööle üle kolme päeva ühtejärge või kokku üle kuue päeva kuus, ilma kaaluvate põhjusteta;

2. töölise mitteilmumisel tööle üle kahe nädala ühtejärgi kaaluvatel põhjustel;
3. töölise võtmisel ülekuulamise ja kohtu alla sarnastes süütegudes, mis toovad enesega kaasa mitte vähem kui türmi karistuse;
4. töölise tooruse või halva ülespidamise pärast, kui see ettevõtte varanduslistele huvidele kahjulikuks või mõnele isikule ettevõtte juhatusest ehk töö ülevaatajatele kardetavaks osutub ja
5. töölise juures külgehakkava haiguse ilmsiks tulekul.

Märkus 1: Selle (12) paragrahvi 4. punktis tähendatud halva ülespidamise hulka kuulub muuseas tulega ettevaatamatult ümberkäimine, samuti ka tubaka suitsetamine ja tuletikkude, piipude ning paberosside enda juures hoidmine neis ettevõtte ruumides, mis ettevõtete valdajate teadaande järele sundmäärustes tähendatud.

Märkus 2: Töölisel, kes käesoleva (12) paragrahvi alusel ettevõttest lahti lastud, on õigus kuu aja jooksul lepingu murdmise üle kohtusse kaevata, kes leides kaebuse põhjendatuna, mõistab töölisele kantud kahjude eest tasu.

§ 13. Peale paragrahv 10. tähendatud juhtumise, on töölisel õigus nõuda lepingu murdmist:

1. peksmise, raske teotuse ja üldse halva ümberkäimise pärast peremehe, tema perekonna või isikute poolt, kelle kätte tööliste järelvaatamine usaldatud;
2. töölise toiduga ja ruumiga varustamise tingimuste rikkumise pärast;
3. tööde pärast, mis hävitavalt mõjuvad tema tervise peale;

4. mehe, naise ning samuti ka teiste perekonna liigete surma puhul, kui viimased perekonnale ülespidamist muretsevad;
5. selle perekonna liikme sunduslikku sõjaväe teenistusse astumisel, kes perekonnale ülespidamist muretsevad.

Tööaeg.

§ 14. Tööd tehakse ettevõttes: tapamajas kella 7 hommiku kuni kella 4 õhtul, lõunavaheajaga kella 12 kuni 1-ni; vorstivabrikus kella 7 hommiku kuni $\frac{1}{2}4$ õhtul, lõunavaheajaga kella $\frac{1}{2}12$ kuni kella 12 päeval.

Tarbekorral võib vorstivabrikus tööaeg olla kella 6 homm. kuni $\frac{1}{2}3$ õhtul, lõunavaheajaga kella $\frac{1}{2}11$ kuni kella 11 päeval, mispuhul sellest ettevõtte juhataja poolt töölistele üks päev ette teatatakse ja töölisel sellekohasele teadaandele alla kirjutavad.

Märkus 1: Laduvalitsejad, vahid, kaubaväljavedajad ja väljapakkujad tööaja seaduse § 2 pp. 2—5 põhjal töölisteks ei loeta ning neile ületundide eest ei tasuta.

Märkus 2: Vahid peavad olema kohal 2 vahetusega; esimene vahetus kella 7 homm. kuni kella 7 õhtul ja teine vahetus kella 7 õhtul kuni kella 7 homm. Vahtidel on kasutada selleks eraldi määratud ruum.

§ 15. Kahe vahetusega töötamisel töötatakse järgmiselt: I vahetus kella 6 hommiku kuni kella 1.15 päeval ja II vahetus kella 1.15 päeval kuni kella 8.30 õhtul. Töötatakse ilma lõunavaheajata, kusjuures sööki võib võtta tööaja kestvusel, milleks aega antakse 15 minutit.

§ 16. Töölised, kes hiljem kui 15 minutit peale töö algust tööle ilmuvad, loetakse hiljaksjäänuteks, ning neid võib enne järgmist vaheaega tööle mitte lasta.

§ 17. Tööd ei tehta pühapäevadel ja järgmistel pühadel:

1. Uuelaastal (1. jaanuaril);
2. Kolmekuningapäeval (6. jaanuaril);
3. Iseseisvusepäeval (24. veebruaril);
4. Palvepäeval;
5. Suurel neljapäeval;
6. „ reedel;
7. Ülestõusmise pühadel (2 päeva);
8. Kevadepühal (1. mail);
9. Taevaminemise pühal (Ristipäev);
10. Nelipühil (2 päeva);
11. Võidupühal (23. juunil);
12. Jaanipäeval (24. juunil);
13. Usupuhastusepühal (31. oktoobril);
14. Jõulupühadel (3 päeva).

Töö lõpetatakse kell 12 päeval.

1. Vaiksel laupäeval;
2. Nelipühi laupäeval;
3. Võidupüha laupäeval (22. juunil);
4. Jõulu laupäeval (24. detsembril);
5. Vana-aastal (31. detsembril).

Ületunnitöö.

§ 18. Ületunnitöid on lubatud teha järgmistel juhusel:

1. kui tööde katkestamise tagajärjeks oleks ainete rikkimine;

2. masinate ja teiste seadeldiste parandamise ja kordaseadmise töil, milleta käitis, mille töid tehakse, kas tervena või osaliselt on jäänud seisma või võiks jääda seisma;
3. töil, mis tehakse õnnetuste ärahoidmiseks;
4. laevade tõstmisel ja allalaskmisel dokkides; samuti ka laevade ja vagunite laadimisel ja tühjendamisel ning laevade parandamisel, kui ületunnitööd tehakse liikumistakistuse või erakordsete kahjude ärahoidmiseks;
5. masinistidel, kütjail, masinate kordaseadajail, vee- ja valgustusemuretsejail ja ruumide koristajail käitistes, kus käitise töö oleneb käesolévas punktis nimetatud tööliste tööst;
6. vahetusliku töö töölistel, kelle vahetajatööline ei ilmu, kuni asetäitja leidmiseni;
7. väiketööstuslikkudes käitistes tööde puhul, mis pooleli normaaltööpäeva lõppemisel, kui tööde toojad ootavad käitises nende valmisaamist;
8. kui omavahelisel kokkuleppel üks tööline asendab teist;
9. parandatud või uute masinate ja seadeldiste proovimisel.

M ä r k u s 1: Vastastikkusel kokkuleppel ja tööinspektori teadmisel võib ületunnitöid teha ka muudel juhtumitel, kuid mitte üle 75 tunni aastas iga töölise kohta.

M ä r k u s 2: Ületundide eest tasutakse vähemalt 50% rohkem, väljaarvatud juhused, kus omavahelisel kokkuleppel üks tööline asendab teist.

Üldise korra ja julgeoleku järelvalvamine.

§ 19. Töölised on kohustatud:

1. juhataja ja meistrite seaduslikke nõudmisi vastuvaidlemata täitma, rahu ja korra eest hoolt kandma ning ennast korralikult üleval pidama;
2. masinad ja lauad, millede juures nad töötavad, puhtad ja korras hoidma ning juhataja poolt määratud ajal tööaja vältusel puhastama;
3. igasugustest masinate vigastustest ja korratustest meistrile viibimata teatama;
4. eraldi juhatatud kohtadele kergesti põlema süttivaid puhastuse abinõude jätiseid, nagu nartsud, koe, puuvill. õlised lõngaotsad jne. maha panema;
5. transmissiooni ehk keskjaama seismajäämise puhul masinad, millede juures nad töötavad, seismapanemiseks välja keerama;
6. ettevõtte varanduse, masinate ja tööriistadega kokkuhoidlikult ümber käima;
7. õnnetuse eest ärahoidmiseks kõik ettevõtte abinõud tarvitusele võtma;
8. töö juures haigeksjäämisest ja õnnetusjuhtumisest kohe meistrile teatama, kelle käest tarviduse korral luba saab vabrikust lahkumiseks;
9. valmistatud tööst ülejäänud materjali äraandma;
10. määratud ajal tööle ilmuma ja mitte enne üldist lõppu äraminema;
11. aadressi muutmise üle viibimata ettevõtte kontoris teatama;

12. ettevõtte juhataja määramisel väljaspool ettevõtet tööle minema, kui töölised palkamise juures omale vastupidiseid tingimusi pole kaubelnud ja palgaraamatusse sissekanda lasknud.

Märkus: Väljaspool ettevõtet sünnib tööaja jaotus käesolevate sisemise korra määruste järele.

§ 20. Töölistele on keelatud:

1. rihmasid masina ehk tööpingi käimise ajal peale panna ja maha võtta ilma haagi ehk ilma kepita;
2. mingisuguseid talitusi (peale määrimise) transmissioonide ehk masinate juures nende käimise ajal ette võtta;
3. tööd teha ilma õnnetuse ärahoidmise abinõudeta, samuti kaitseabinõusid masinatelt maha võtta;
4. raskeid asju ilma meistri ehk selleks volitatud isiku juuresolekuta ja loata ümberpaigutada;
5. töö juures raskete asjade all olla, mis kettide ehk tõstemasinaga üles on tõstetud;
6. aurukatelde ja masinateruumidesse ilma loata minna;
7. ilma meistri loata teistes töökodades käia;
8. igasuguseid kuulutusi ja proklamatsioone välja panna, töö ajal ajalehti ehk raamatuid lugeda;
9. annete korjamisi ilma ettevõtte juhataja loata toime panna;
10. töökodadesse võõraid isikuid tuua;
11. ettevõtte maa peal kaubelda;

12. ettevõtte ruumidesse joounud olekus ilma-
da, kaarte ja muid mängusid mängida,
alkoholilisi jooke kaasa tuua, töö ajal
tukkuda ja magada;
13. ilma ettevõtte juhataja loata omale ehk
teistele asju valmistada, samuti tööriistu
ilma meistri loata valmistada;
14. valmistatavate tööde joonistusi, ülesvõt-
teid ehk mudeleid välja viia;
15. töölistele antud riistu ja materjale ilma
juhataja loata välja viia;
16. suitsetamine ja põrandale sülitamine tapa-
maja ruumides.

M ä r k u s: Töölistele antud tööriistad ja riided
peavad korras olema ja lõpuarve saamise juures
ettevõttele tagasi antama. Töölise süü läbi ka-
duma läinud ehk tagasiandmata tööriistade ja
riiete väärtuse tasub tööline.

Ühisus „Estonia Eksporttapamajad“
juhataja: (allkiri)

Kinnitan: 12. novembril 1934. a.
Nr. S—10004.

Aug. Rode.
II jaosk. tööinspektor.

(Pitsat.)

Ar 934
Estonia

12. Eestis...
13. Eestis...

14. Eestis...
15. Eestis...

16. Eestis...
17. Eestis...

18. Eestis...
19. Eestis...

20. Eestis...
21. Eestis...

22. Eestis...
23. Eestis...

